

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Orvosi díjtarifa.

Pécs, 1900. november 7.

(Sz. N.) Az orvosi látogatási díjak megállapítása a szerint az új táblázat szerint, a melyet a belügyminiszter hozzászólásra a törvényhatóságoknak megküldött, eddig még minden városban, ahol tárgyalva volt, bizonyos föltűnést, idegenkedést s kellemetlen izű hozzászólásokat teremtett. Látjuk a sajtóban.

Az ok egyszerű. A kiadott táblázat több osztályra rakja szét a városokat, illetve osztályokat állít fel, a melyekből aztán minden hely választhat magának.

Az első osztály a főváros. Aztán következnek a második osztály s ahol eddig városokban az orvosok véleményét adtak arról, hogy melyik osztályt tartják magukhoz és a helyhez viszonyítva alkalmasnak, mindenütt a második osztály mellett foglaltak állást.

Ez érthető az ő részükről. Az első mellett nem lehet, a harmadik nem kell, így marad a második, amely szerint nappal egy orvosi látogatás díja két forint, éjjel három forint. Sem több, sem kevesebb.

Igy az orvosok, akik mindenestre legjobban tudják a maguk baját; mi azonban, akik viszont a közönség baját tudjuk, nem tarthatjuk helyesnek ezt a dolgot. Az orvosi karnak kétségtelenül sok baja van, mert azok mellett, akiket praxisuk nagy vagyonhoz segít, sok orvos van, akik nehéz anyagi viszonyokkal küzdenek. Ez azonban inkább a szorosán vett vidékre vonatkozik, körorvosokra, falusi doktorokra, akik joggal várhatnak segítséget az államtól, de azt sem úgy, hogy a segílyt tisztán a közönség zsebéből utalványozza ki az állam, mert ezzel csak fokozza falusi népünk idegenkedését az orvosi segíly igénybevételétől s a kuruzslóknak hajtja a malmára a vizet.

De a városokban is a kisjövedelmű ember valóban küzd az élettel. A fényűzési cikkekkel eltekintve, a szükségleti cikkek ára a sok mindenféle közvetett adóval elnyomított városban minden vonalon emelkedik, amellett, hogy a kiviteli fogyasztás apad. Ezt a kis ember megérzi. Aki nem érzi meg, a vagyonos ember itt számításba nem jöhet, mert hiszen ő az orvosi díjszabás előtt is vagyonához mértén fizethette gyógykezelő orvosát s a

legtöbbje megegyezés szerint évi honorárium mellett vette igénybe az orvosi segílyt.

E szerint az a teher, amely a díjszabás szerint emelkedő orvosi honoráriumokban a közönségre esik, ismét a kisember nyakába szakad. Itt pedig, ha a tervezet ténynyé válna, nagyon különös helyzeteket teremtene. A kis ember egyszerűen nem bírja meg ezeket a költségeket. Egy éjjeli látogatás három forintnyi díja, kocsival, gyógyszerrel felmegy öt forintra, mely összeg, ahol a pénz szűkösön van, egész vagyon. Egy husz látogatást igénylő betegségnél az orvosi díj negyven forint, a gyógyszer is belekerül tíz forintba: ime a kis ember havi keresményéből már most a megélhetésre mi marad?

Nem jól lesz ez így. Az orvosi gyógykezelés díjazását nem ajánlatos egy kaptafára huzni vagyonosnál és nem vagyonosnál egyaránt. Mindenféle szükségletben megvannak a nagy árak és a kis árak, melyek az emberek anyagi viszonyai szerint alakultak. Az élet fenntartásához szintén szükséges ételt más árért kapja az ő igényei szerint való vendéglőben a kis ember, mint hoteljében a vagyonos. A jogsegélyt más honorárium fejében nyújtja Polonyi vagy Eötvös s másban a kis emberek ügyvédje. Pedig ez már nem ipari dolog, ez is tudomány. Hasonlóképp állott az orvosi segílynyújtás ügye is eddig. Ha van orvos, aki ötven forinton alól nem tesz látogatást s ha van orvos, aki látogatásait egy koronáért teljesíti, mindkettőnek igaza van a maga módja szerint. Az egyik gazdag embereket gyógyít, a másik szegényeket. Amanuál az egészség: módszer további kényelmes és dus életre, az utóbbinál szükséges eszköz a további küzdéshez, és bizony maga alatt vágja a fát az az állam, amely ilyen díjszabásokkal akarja ennek a szükséges eszköznek a beszerzését korlátozni.

Ismételjük, nem azokról beszélünk, a kik könnyen fizethetnek, hanem arról a tulajdonos részről, amely nem fizethet ezek sohan vannak, benne van a nép, a hivatalnok s lateiner osztály legnagyobb része. S hogy most már mindez, gazdag és szegény egy kalap alatt legyen, hogy azoktól eltekintve, akik elég szerencsésnek hiteles, hatóságilag kiállított szegénységi bizonyítvány szerencsés birtokosainak érezhetni magukat, a többi egybe-

foglalják — ez a tervezet nem fog sikeresen prosperálhatni. Aki ezt a tervezetet a miniszteriumban kidolgozta, annak nagyon homályos sejtései vannak a tőke kötelességeiről s még homályosabbak az egyre terjedő pauperizmusról, mely épp a társadalmi kötelességekkel agyon nyomorított hivatalnok és lateiner osztályban szedi áldozatait.

Ennek a díjszabásnak a való életben csak két alternatívája lehet. Vagy alkalmazza azt minimum gyanánt minden orvos mindenkivel szemben, vagy nem alkalmazza. Ha nem alkalmazza, akkor az egésznek semmi értelme nincsen. Pedig tessék elhinni, hogy úgy, ahogy kontemplálják, nem fogja alkalmazhatni. Hogy a városzéli kunyhókban is ugyanazon díjszabások érvényesüljenek, hogy ott is két-három forintos látogatási díjak legyenek, az nagyon naiv föltevés, vagy pedig igen nyers kiváncsóság.

Ha pedig ez a díjszabás kötelező lenne, mint akár a börtvényesek kartelljében, akkor ez sem lenne más mint kartell a betegek s a betegek hozzátartozói ellen. A szövetkezeti elvek pedig nagyon kétélű fegyverek, azokat nem lehet a végletekbe hajtani a nélkül, hogy ellenhatásokat ne keltsenek. Mert eltekintve attól, hogy ennek első sorban a közegészségügy vallaná kárát s illuzóriussá tenné a betegek gyógykezelését olyan helyeken, a hol ma is csak birságolásokkal lehet a gyógykezelésnek teret szorítani, másrészt népszerűsíteni a magán betegsegélyző-egyesületek létesítését, valami olyan módot, amely ellenkattal lenne a kartellre.

Idáig azonban aligha jutunk. Nem telezhetjük föl, hogy az orvosok baján más-ként ne lehessen segíteni, mint egy olyan díjszabással, a mely a hatezer forint jövedelmű ember és a hatszáz forint jövedelemmel nyomorgó között nem tud különbséget tenni.

A hólapda-rendszer betiltása.

— A miniszter rendelete, —

Pécs, 1900. nov. 7.

A nagyközönség jóhiszeműségével az utóbbi időben néhány élelmes, rendszerint külföldi kereskedő azzal élt vissza, hogy 1 koronáért egész öltöny, vagy aranyóra megszerzését kilátásba helyezte az u. n. hólapda-

A BÉKA!

A BÉKA boltos tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktáron vannak szép, újdivatu női ruhaszövetek, flanellek, selymek, zephir és barchetek, továbbá vászon, kanavász és chiffonok.

Ágyterítők, függönyök, szőnyegek, selyem- és caschnir-paplanok és menyaszszonyi kelengye. — Mődjában áll tehát mindenkinek az őszi és téli saisonra szükségletét kevés pénzért a BÉKA-nál fedezni. **Irgalmasok-utca 10. Saját házában.**

— Nagy raktár valódi angol férfi-szövetekben a legújabb és legjobb minőségben. —

vagy szelvény-rendszer révén. Ennek a rendszernek számos híve is akadt, a kik azonban csakhamar meggyőződtek arról, hogy nemcsak öltönyt, vagy arany órát nem kapnak, hanem még kiadott pénzüket is kárba vész.

Ugy a nagyközönség, mint különösen a tisztességes verseny érdekében állott, hogy ezen visszaélések megakadályoztassanak. A hatóságok eddig az ipartörvény 51. és 52. §-ai alapján jártak el azok ellen, a kik a szükséges engedély nélkül alkalmazták üzleti forgalmukban a hólapda-rendszert. Azok ellen azonban, a kik a példán okulva, a törvényben előírt engedélyért folyamodtak, a hűtő-ságok tehetetlenek voltak és így a visszaélések mégis elterjedhettek. Ennek meggátolása érdekében most Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter 70.055. szám alatt körröndeletet bocsátott ki valamennyi másodfokú iparhatóság-hoz, a melyben az ily engedélyért folyamodóknak az engedély megadását megtiltja azon a címen, hogy a hólapda- vagy szelvény-rendszer a kereskedelmi tisztességbe ütközik és nemcsak a vevőközönséget, hanem a tisztességes kereskedőket is megkárosítja.

Ez az érdekes rendelet, melylyel Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter újabb jelt adja annak, mily éber figyelemmel érdeklődik a forgalom érdekei felett, következőképp hangzik:

Ujabb időben az érdekelt kereskedő- és iparoskörök részéről, valamint a napi sajtóban is ismételt panaszok emeltetnek a tömeges és gyors vételre ingerlő módon eszközölt elárúsítás ama rendszere ellen, mely »szelvény« (»lavina«, »hólapda«) rendszer elnevezés alatt vált ismeretessé.

Ezen rendszer csekélyebb eltérésekben általában abban áll, hogy a kereskedő bizonyos számú és meghatározott értékű szelvényből álló füzeteket bocsát ki, oly feltétel mellett, hogy egy-egy szelvényfüzet tulajdonosa, ha a füzetben levő szelvényeket egyen kívül tovább adja s az új szelvénytulajdonosok a szelvényeknek hasonló feltételek mellett leendő tovább eladása céljából szintén vásárolnak egy-egy szelvény-füzetet, a részére megmaradt egy szelvény ellenében megkapja a kikötött s az egy-egy szelvény áránál jóval nagyobb értékű árucikkét.

Nyilvánvaló, hogy az árusítás e módjában tömeges és gyors eladási szándék, illetve tömeges és gyors vételre alkalmas ingerlés van.

Az ipartörvény 51. és 52. §-a a végeladásokat, árveréseket és tömeges vételre in-

gerlő elárúsítási módokat előzetes iparhatósági engedélyhez köti s abból az okból bizza az engedélyek kiadását az iparhatóság szabad mérlegelésére és belátására, hogy az iparhatóság a jelzett elárúsítási módokban rendszerint megnyilatkozó jogosulatlan és tisztességtelen versenynek útját állhassa az által, hogy csak akkor adja meg az idézett törvényszakaszok szerinti eladási módokra az engedélyt, ha a jelzett módon való elárúsítás az üzleti érdekek jelentékeny megkárosodásának elkerülése érdekében okvetlenül szükséges.

A fentebb ismertetett »szelvény-rendszer« melletti árusításnál nem forognak fenn azok az okok, melyekből a tömeges és gyors vételre ingerlő árusításnak ez a módja az ipartörvény 51-ik §-a alapján engedélyezhető volna. Az, ki szelvény-rendszer mellett árusít, nem az üzletet érhető karok elhárítására, hanem a versenytársak rovására jogosulatlan üzleti haszon elérésére törekszik. A verseny e módja a kereskedelemben nem tűrhető meg, mert az a rendkívüli olcsó vásárlás elhárításával végeredményében az összes versenytársak egyenes megkárosítására vezethető. A szelvény-rendszerrel árusító félrevezeti a közönség jóhiszeműségét, elhivatván a vevővel azt, hogy e rendszer mellett olcsón vásárol, holott a közönség maga az árut a szelvény-rendszer-nél talált értéken felül is megfizeti; sőt könnyen megkárosítja az egyént, a mennyiben az átvett szelvény dacára nem mindenki hajlandó szelvényfüzetet vásárolni s mert az egy szelvény ellenében kapott árucikknél az illető szelvény csekély értéke folytán, nem igen vizsgálják azt, hogy a nyert áru a kereskedő által más oldalról bevett vételárnak tényleg megfelel-e. A szelvény-rendszer mellett gyakorolt elárúsítás tehát a jogosulatlan és tisztességtelen verseny minden ismervét magában foglalja. A kereskedelem és a vevőközönség érdekei szempontjából tehát elrendelem, hogy:

a) az elárúsításnak ezen módjára a többször hivatkozott törvényszakasz alapján engedélyek ki ne adassanak;

b) a netán kiadott engedélyek haladéktalanul visszavonassanak;

c) azok ellen, kik ily módon engedély nélkül árusítanak, a megtorló eljárás folyamatba tétessék és az 1884. évi XVII. t.-cikk 158. §-a d) pontjában foglalt büntető rendelkezés szigorúan alkalmaztassék.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Egy szubrett.

— (Gergely Gizáról.) —

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Szubrett!

A milyen kurta kis szó, olyan sok minden lakozik benne. Évek hosszú sora óta járom a színházakat és szántom évadról-évadra a kritikai barázdákat, de ha őszinte akarok lenni, se tragika, a ki kothurnusban jár és klasszikus verseket szaval, se naiva, a ki köténykéjét gyűrögetve és lesütött szemekkel gügyögi a mondókáját, nem tudta úgy lekötöni a figyelmemet, mint a pajkos operett mindenható istennője: a szubrett.

Istenem, mi minden nem szükségeltetik ahhoz manapság, hogy az operett-színész nő felemelkedjék abba a magasságba, a hol a szubrett-csillagok ragyognak! Alak, arc, hang, plasztika, temperamentum s még mi minden egyéb!

A minap a *Népszínház* szubrettjével, *Küry Klárával* volt egy kis diskurzusom erről a témáról.

— Higyje el — mondta — hogy egy operett-szubrettnek maholnap mindazt tudnia

fog kelleni, a mit a többi színész nő együttvéve tud. Mióta az angol táncos-operett divatba került, azóta ráadásul még kész ballerinának is kell lennie a szubrettnek!

— Hja — tréfálkoztam vele — a huszonkétezer forint évi gázi! . . .

Ezek a sorok abból az ötletből kerülnek most a tollamba, hogy egy pár sort akarok írni a pécsi *Nemzeti Színház* új szubrettjéről, *Gergely Gizáról*.

Irok róla, mert roppant mód érdekel engem ennek az ifjú művésznőnek a karrierje. Jobban, mint akarki másé a vidék ifju, női operett-generációja közt.

— Miért? — fogják önök kérdezni.

Hát semmi esetre sem azért, mert a huga *Gergely Pista* barátomnak. Annak a *Gergely Pistának*, a ki itt a szomszéd szobában írja azokat a *heinei* satírával teli verseit, a melyekben ez a fiatal századvégi poéta finom gunyval ironizálja a fin-de-siècle társadalmat és vele együtt magamagát.

Hanem ismerem ezt a művészelletet, a melyből ezek a századvégi versek, mint mindmegannyi gyöngyszemek kisarjadzanak s tudom, hogy ennek a művészléleknek a másik felét — *Gergely Gizának* hívják.

Szóval ez a fiatal színész nő nem azért ment a szinpadra, a miért manapság nagyon sok fiatal leány a deszkákra szalad; *Gergely*

Hirek.

Pécs, 1900. november 7.

Különös kedvezmény

vagy

az áldozatkész kiadó.

— Megható vigjáték 2 jelenetben. —

I. jelenet.

A »Magyar Szó« kiadó főnökének irodája. Alkony. Bus félhomály dereng, az asztalnál két férfiú b'rong.

Kiadó: (mélabusan töpreng.)

Adni vagy nem adni . . . ez itt a kérdés!
Akkor tódul-e irodánkba jobban
Az előfizetők kapzsi serege,
Ha szenzációs híreket hozunk
Avagy ha munkát és pénzt nem kimélve
Ajándékokkal árasztjuk el őket? . . .

Szerkesztő: (fanyar mosolylyal.)

Jurisprudentiát és medikát.
S a Binffy féle nagy politikát
Már átantultam s mind tudom . . .
De ah hiába, mind hiába ez
A nép kevés s az ujság egyre több,
Nehéz tünni a konkurenciát . . .
Minden számunk egy fris szenzáció,
Táviratunk direkt Cs-u-fu ból jó
S előfizetők mégis bánatos,
És nyugtalan . . .

Kiadó: (komoran.)

Adni tehát muszáj
És ha muszáj legyünk nagyilekűek,
Mutassuk meg Pallas kapzsi, fukar
S lefőzzük a dölyfös Légrádyakat,
Adhatnak ők naptárt, vekkert, kefét.
Diszalbumot, új 10 kötet regényt,
Sarokházat és brillantó gyűrűt,
Karácsonyra egy jó kővér hizót
Mindenkinek, aki előfizet.
Ez mind semmi, adunk mi százszor annyit.

Szerkesztő: (aggódva néz a telefon felé s keresi az Önkéntes mentőegyesület számát.)

Megállj, megállj, ne folytasd ezt a szót
Mert csengetek az önk. mentőknek tüstént
Oh jaj nekünk, hogy fényes, éles elméd
Is elborul b'osz küzdelmeink között,
Mi vár reánk, ha elhagysz még te is.

Kiadó: (gunyos fölénnyel.)

A kényszerzubbonyt függeszd fel fiam,
Ez agyban nem téveszmék rajzanak,
Ha megsugom elmém nemes gyümölcsét

Gizának a szinpadra kellett mennie: a művészelke hajtotta oda.

Az örökletességnek egy titkos, ellentálatlan törvényét követte: a bátyja poéta, ő maga színész nő!

És érdekel engem, mert szubrett.

S annál jobban érdekel, mert sokat olvastam róla; a tehetségéről, a sikeréről az ujságokban.

Láttam színházban, a parketten és páholyokban s ilyenkor — sokszor kísértem figyelemmel — a szemem mindig valami emésztő tűzben égett, a mint tekintete oda tapadt a szinpadra, az arca csaknem lázasan piros volt s félig nyitott ajkainak mintha hallottam volna a lihegését.

— A szinpadra! A szinpadra! — ezt látszott kifejezni előttem az egész leány.

S aztán, a mikor megismerkedtem vele, még jobban érdekelt egy sajátos vonása miatt, a melyet *Pálmay Ilkától Küry Klárán* keresztül, nem tapasztaltam szubret-primadonnánál csak kettőnél. *Ledofszky Gizánál* és *Gergely Gizánál*.

Tán nem is véletlenség, hogy egy a keresztnevük.

Ez a vonás az, hogy ezen a két Gizán semmi sem árulja el az életben, hogy — szubrettek. Végtelen nagy komolyság árad el az

Amulni fogsz s széttárván karjaid,
Kelet felé háromszor meghajolva
Kiáltod: Allah nagy és hatalmas . . .

Szerkesztő: (rebegeve.)

Beszélj, beszélj oh kiadók disze,

Kiadó:

Tudod-e mi a százezer korona?

Szerkesztő:

Hallottam hajdan róla egy regét,

Kiadó:

Hát azt sejtet-e mi egy millió.

Szerkesztő:

Olvastam arany műveiben egykor,
Hogy millió csillag ragyog fenn az egünkön.

Kiadó:

Csillag, bohó, én koronákról szólok
Egy korona előttem szebben fénylik,
Mint az egeknek minden csillaga.
Es nézetemben tudom osztozik
Sok száz ember, ki nem fizet elő.
Nos hát én minden ily okos alaknak
Nem ígérek s nem adok kevesebbet
Mint kerek egy millió koronát.

Szerkesztő:

Ember, félek tőled.

Kiadó:

Ne félj, ne félj.

A koronákat egyelőre én
Nem olvasom, mint ők lapunkat,
Azaz, hogy készpénzt mit se adhatok,
De nyujtok nekik ragyogó reményt,
Reménynél többet, könnyű olcsó módot,
Mint juthatnak e millióhoz ők,
Im itt az osztálysorsjáték tervei.

Szerkesztő:

Ugyan ki nyert már osztálysorsjegyen?

Kiadó:

Szót se tovább, adjátok le e hirt . . .

II. jelenet.

A M. Sz. napihire:

— Különös kedvezmény a »Magyar Szó«
előfizetőinek. A »Magyar Szó« tisztelt vidéki
előfizetőinek különös kényelmére osztálysors-
jegyek megrendelésére a Budapesti Takarékpénztár és az orsz. Z. K. részvénytársaság
(Budapest, Koronaherceg-utca 11.) cégnyomással
ellátott postautalványt küldött, a melylyel
a megrendelés a legcélszerűbben eszközölhető
stb. stb. (Dr. M.)

egész lényükön; a szemök nézése, a járások-
kelésük, az egész egyéniségük . . .

Elnéztem ezt a Gergely Gizát: a szemében valami melankolikus bánat, az arcán filozofikus elmélyedés, a melyet csak néha tesz derüssé egy bájos, leányos mosoly s a beszéde is szó. tele az élet komolyságával.

Nem emlékszem rá, hogy valaha is hangosan kacagni hallottam volna!

És — szubrett?! *

Azt hiszem, hogy éppen ezért — igazi szubrett.

Elképzelem, hogy a mint ez a szép, komoly leány kilép a színpadon, mint változik át egyszerre az egész lénye. Mintha a művészet pajkos istennője megérintené láthatatlan varázsvesszejével és más által nem hallható hangon a fülébe sugja:

— Ébredj a te áloméletemből! Az én leányom vagy s itt a színpad a te igazi világod!

S a szubrett-szemek egyszerre pajkosan felvillannak, a szomeru ajkak kacagásra csendülnek s a formás test minden porcikája izegni-mozogni kezd az operett muzsája pikáns ütemére.

És előttünk áll a szubrett! A szubrett, a kinek mindent tudnia kell, a mit a többi színésznek együttvéve tud, s a ki ráadásul, ha kell, még kis ballerina is . . .

Márkus József.

Napirend 1900. november hó 8-án.

Naptár: utóérték. nov. 8. — Róm. kath.: Gottfrid. — Prot.: Gottfrid. — Gör. kel.: (október 26.) Demeter. — Zsidó: Marcheschvan 16. — Nap két 6 óra 56 perckor; nyugszik 4 óra 31 perckor. Hold két délután 5 óra 56 perckor; nyugszik reggel 8 óra 37 perckor.

Időjelzés: a központi meteorológiai jelzése szerint nyugaton csapadék és enyhe idő várható.

Közigazgatási bizottság ülése a városházán d. e. 10 órakor.

Színház: »Ifjabb Fromont és idősb Risler«; színmű.

— (Személyi hírek.) Br. Fejérváry Imre főispán ma reggel Triesztből hazaérkezett. — Tormay Károly alispán ma reggel védgát bizottsági tárgyalásra, Mohácsra utazott.

— (A kaposvári-utca rendezése.) A rendezés alatt levő kaposvári-utca még mindig nem kész, sőt még mindig a romlás jelei mutatkoznak rajta. A Szeibert-féle ház kertfala ledőlt. A mellette levő házakat annyira megtámasztották, hogy most attól kell félni, hogy a gerendák nyomják agyon. Ez a Hügl féle ház, a mely olyan siralmas állapotba jutott, hogy most nem lakhatnak abban. Mi lesz vele, az még a jövő titka. Maga az utca sem kész. Még mindig rendezik, majd néhány hónap múlva talán befejezik. A kálvária-utcában is folynak a munkálatok erősen. Itt azonban ezideig még nem mertek leásni a falak mellett; okultak a közelmúltban falomláson, melylyel együtt a kert fele is leomlott. Most már különben újra építik a Szeiberth-féle kertfalat, melynek befejezése után a kertet kell feltölteni. Csinos munkát csináltak a kaposvári-utca rendezésével, annyi bizonyos. No de, ha készen leszen valamikor, akkor bizonynyal felejtve leszen minden, de minden. Csakhogy az még nagyon sokára lesz.

— (Halálozás.) Dornis Vincéné, szül. Novákovics Mária tegnap délután életének 49. évében hosszas betegség után elhunyt. Tetejét holnap délután 3 órakor fogják a Szepesti utca 3. számú gyászházából a szigeti külvárosi temetőbe temetni. Az engesztelő szent misét f. hó 10-én (szombat) délelőtt feltiz órakor mondják lelkiüdvéért a székesegyházban. — Burger Alajos, nyugalmazott jószágfelügyelő, Szeged szab. kir. város köztörvényhatósági bizottsági tagja f. hó 4-én, életének hetvenedik évében Szegeden elhunyt. Az elhunytat dr. Barna Lajos, sásdi ügyvéd, mint vejei gyászolják a nagyszámú rokonság között. — Korniss Ödön, másodéves műegyetemi hallgató, Korniss Benő dr. pécsi orvos fia, tizenkilencéves korában Budapesten ma meghalt. Az elhunyt ifju ezelőtt két évvel jeles eredménnyel végezte a pécsi főreáliskolát s a műegyetemen is kiűnt szorgalmával. A napokban tifuszba esett s most ez okozta kora halálát. — Özv. Martineké szül. Pruha Jozefa ma éjjel tizerkét órakor nyolcvanegyéves korában elhunyt. Temetése holnap f. hó nyolcadikán délután fél-négy órakor lesz a pécs-bányatelepi közsirkertbe. A gyászmisét az elhunyt lelkiüdvéért november 9-én reggeli félnyolc órakor tartják a pécs-bányatelepi templomban. Az elhunytat két fián és kiterjedt rokonságon kívül a Szakvály család gyászolja.

— (Dalestély.) E hónap 24-én lesz a Pécsi Dalárdának őszi dalestélye, melyről már megemlékeztünk akkor, mikor a műsor számait közöltük. A dalárdisták szorgalmasan készülnek dalestélyükre, hogy megfelelhessenek régi hírnevüknek. A dalárda barátai közt is nagy az érdeklődés ezen őszi dalestély iránt. mely minden évben nagyon jól szokott sikerülni s ebből is csak azt következtethetjük, hogy a mostani dalestély fényesen fog sikerülni. A program leéneklése után tánc lesz. — Minderesetre nem lesz felesleges, ha megírjuk, hogy most nagyon sok fiatal tagja van a dalárdának, a kik mind mind szenvedélyes táncosok s alig várják az alkalmat, hogy a Pécsi Dalárda hírnevét e tekintetben is megerősítsék.

Ezt különösen a lányoknak jó tudni. Ennek kijelentése után nyugodtabban tesszük le a tollat.

— (Feltülvizsgálat.) A vármegyei katonai vegyes feltülvizsgáló bizottság holnapután pénteken délelőtt nyolc órakor feltülvizsgálatot tart a vármegyeiházán, hol a fiaiknak katonai szolgálat alól való felmentése végett keresetképtelen atyák, és a különböző pécsi csapattestek tényleges állományu s feltülvizsgálatra jelentkezett ujoncai kerülnek feltülvizsgálat alá.

— (Kisajátítás.) A pécs-barcsi vasút útvonalán, Szent-Lőrinc állomás mellett egy új vasuti őrház építése válván szükségessé, az erre szükséges ingatlan kisajátítása végett egy vármegyei bizottság holnap délelőtt Szent-Lőrincre utazik.

— (Jelentés a vízről.) A Tettye mai vízállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 6-án reggel 6 órakor a tettyei víztartóban 1000, az ellentartóban 705 köbm. volt a víz; hozzáfolyás 24 óra alatt 960 köbméternek találtatott. Folyó hó 7-én reggel 6 órakor a tettyei víztartóban 1000 köbm. a víz; az ellentartóban 758 köbm. volt: a hozzáfolyás 24 óra alatt 940 köbméternek találtatott.

— (Postamester keresztetik.) Megyénk Abaliget községében egy harmadosztályu postamesteri állás van üresedésben. Pályázati ajánlatok november hó 23-ig adandók be a pécsi posta és távirtdigazgatósághoz.

— (Elköltözés.) Strausz Béla, a volt pécsi cukorkagyár főnöke, eltávozik Pécsről s Budapestre teszi át lakását. Strausz Béla agilis tagja volt társadalmunknak, különösen a jótékony egyletek körében fejtett ki tevékenységet estélyek, mulatságok ügyes rendezésével s így a legjobb emlékeket hagyja Pécsen maga után!

— (Jogász táncestély.) E hétvégén, szombaton este tartják jogászaink őszi táncestélyüket a Vigadó nagytermében. A meghívókat már mind szétküldte a rendező bizottság. A ki azonban esetleg nem kapott meghívót, de arra reflektál, egy levelezőlapon forduljon a rendező bizottsághoz, mely készségesen fog küldeni. Erről a jogásztáncestélyről már előre megirhatjuk, hogy kitűnően sikerült, mert a lányok és fiatal emberek körében egyébről sem beszélnek, mint erről s igen-igen sokan fognak eljönni. A lányoknak megsugjuk, hogy táncos annyi lesz, hogy még sok is lesz. A jogászok is már nagyon vágyanak a tánc után, meg a többi fiatalember is. Nem kell tehát attól rettegniök a lányoknak, hogy nem lesz táncosuk, ez ellen már elég biztosíték a jogászok hírneve is.

— (Lopás egy boltban.) Kardos Jánosné, szigetikülvárosi lakosnő panaszt emelt ma délelőtt a rendőrségnél, hogy tegnap este, ugy nyolc óra tájban, egy tavágó kinézésű ember állított be az ő szatócsüzletébe és petroleumot kért. Alig távozott el azonban a vevő a boltból, Kardosné észrevette, hogy egy rud szalámi hiányzik, melyet az idegen valószínűleg azalatt vett magához, míg az asszony a szomszéd szobában mérte neki a kőolajat. A tolvaj vevőt most keresik.

— (Férjek, vigyázzatok!) Miután a míg a világ világ lesz s az égen egy ragyogó csillag lesz, örökké lesznek szerelmes asszonyok, hódító Don Juanok és féltékeny férjek, az Amor isten égisse alatt ő emberek mindig találnak ki olyat, mivel legkönnyebben el lehet kerülni a »botrányt«, kijátszani a féltékeny férjek éberségét. S ki hinné azt, hogy legujabban alig van erre alkalmasabb eszköz, mint a képeslevelezőlap. Hogyan, egy nyitott levelezőlap? — kérdi a jámbor olvasó. No igen! Mert most legujabban oly képeslevelezőlapokat hoztak forgalomba, melyekre látképek helyett egy piciny, ötpecsétes kis levelboríték van ragasztva, melyet ha bezárnak, éppen

ugy néz ki, mintha csak »pro forma« volna oda ragasztva. Az igaz azonban az, hogy ez a piciny levélboríték felnyitható s abban egy subtilis kis levélpapír van, melyre legrosszabb esetben is ráfér egy — randevu! Tehát férjek, vigyázatok! Egyebekben pedig van már e dolognak hivatalos oldala is, amennyiben több postahivatal kérdése folytán a kereskedelemügyi miniszter azon gondolkodik, vajjon mint képeslevelezőlapok, vagy pedig levelekként díjazandók ezek a ravasz ansichts kártyák!

— **(A filharmonikusok koncertje.)** Ugy volt megállapítva, hogy a filharmonikusok koncertje holnap este lesz, minthogy azonban a hangverseny megtartása elé ugyszólván legyőzhetetlen akadályok gördültek, a koncert elmarad s áttolták a jövő hétre. A filharmonikusok tehát a jövő héten fogják megtartani őszi hangversenyüket, hogy azonban melyik napon, az bizonytalan. A filharmonikusok megtanulták a hangverseny számait, s most, hogy még néhányszor átjátszhatják, csak még inkább biztosítva érezzük magunkat, hogy az érdekes műsort precíz előadásban fogják hallani. A filharmonikusok hangversenye iránt a zenészkörökben igen nagy az érdeklődés.

— **(Tánciskola.)** November 6! Bizonyosan bejegyezte egy-két rövidruhás lányka naplójába ezt a napot. Ez a nap az, a melylyei egy új korszak kezdődik életükben s ennek a korszaknak aranykorszak a neve. Tegnap este nyílt meg a tánciskola este 5 órakor. — Az első órán csak a kezdők jelentek meg, a kiket a lépésekre tanított meg *Herzenberger* bácsi. A tanítás befejeztével aztán volt egy kis tánc is. Táncoltak, a kik persze a tánc művészetében már jártasak.

— **(A hóhér szembaja.)** Szegzárdi levelezőnk írja: A napokban Szegzárdon járt *Bali Mihály* hóhér, a ki a Szegzárd szomszédságában fekvő Fadd községben lakik, hogy szembaját orvosoltassa. Kezelő orvosának kijelentette, hogy szeretne mielőbb meggyógyulni, mert már értesítették, hogy készüljön *Szatmárra Papp Béla* kivégzésére.

— **(Orvtámadás az országuton.)** *Tipka József*, peilérdi lakos tegnap este befelé igyekezett Pécsre, hogy a mai hetivásáron korán itt lehessen. Utközben azonban furcsa kalandja akadt a derék magyarnak, a kit két előtte ismeretlen subanc az országuton megtámadott s ki tudja, mire nem vetemednek, ha *Tipka József* nem keres futásban menedéket. Az orvtámadók ellen a megtámadott ember megtette a feljelentést.

— **(Hadüzenet a közkutaknak.)** Azok a bizonyos legöregebb emberek, akik mindenre emlékeznek, bizonyára emlékeznek még arra is, hogy körülbelül nyolc-tíz évvel ezelőtt naponta »kísértetjárás« volt az alsó sétatér tájékán, míg végre bele nem avatkozott a dologba a rendőrség, mely aztán egyes tréfalkozó kompánia tagjaiban fedezte fel a pécsi kísérteteket. Hát ehhez hasonló tréfalkozást folytat most naponként egy másik vig társaság, mely a közkutaknak üzent hadat. Tegnapelőtt a ferenciek utcájában, tegnap éjjel a *Munkácsy Mihály*-utcában, ma éjjel pedig a *Kossuth*-utcában borítottak fel egy-egy közkutát. A rendőrség az ismeretlen tréfalkozókat természetesen nyomozza s valószínű, hogy mihamarabb fel is fedezi őket.

— **(Magsavart szerenád.)** Sötét éj borította a várost. Ezen sötétségnek közepette halkan dudorászva vonult végig három alak a *Mór*-utcán, melynek a városfelőli végéhez érve megállottak egy sárga ház előtt s hozzákédtek »*Cigány Panna*« melódiájának az

énekléséhez. Az ablakok lassanként megvilágosodtak sőt az emeleten egy ki is nyílt. Romeóink szívdobogva várták *Julia* megjelenését, de jobb lett volna, ha nem várják be ezt, mert a következő pillanatban egy »torzonborz« alak, valami fekete tömeget dugki maga előtt, kihajolt az ablakon s mielőtt embereink odább állhattak volna, nyakonötötte őket. Erre a zuhanyra sem voltak elkészülve, de a mi a zuhany után következett arra még kevésbé... Halkan kinyílt a kiskapu s egy karóval fölfegyverkezett markos legény rájuk vetette magát s olyan ropogós nótát huzott el a hátukon, hogy még a vonója is összetörött.

— **(Asszonyok, leányok,)** kiket jövendőjük érdekel, hozassák meg *Zit.-El-Lohia* most megjelent szellemes jósló könyvét *Rendkívül szenzációs!* 1 korona beküldése ellenében (bélyegeken is) bérmentve zárt borítékban küldi: *Gedeon András* könyvkereskedése *Miskolcon*. Utánvét 40 fillérrel több.

— **(A siketnéma és az orvos.)** Igen érdekes eset történt egyik járás főszolgabírói hivatalában. Ugyanis köztudomásu dolog, hogy kimeríthetetlen az a furtang, amelylyel az emberiség bizonyos rétege a könnyen hívőköt könyörületességre indítja. A legtöbb azonban a »siketnéma.« A vidéki ember tudja legjobban azt, hogy 10 ismeretlen koldus között 5 a siketnéma és 100 siketnéma utazó közül csupán 1, legteljebb 2 a tényleges siketnéma. Egy ily állítólagos siketnémát kísért be a csendőrség egyik járás erélyes és szorgalmas, de felette kedélyes főszolgabírájához, ki azonban 2 nap alatt visszaadta a beszélő és halló tehetségét az ipszének. De most jön a tulajdonképeni említésre méltó része a dolognak. A főszolgabíró szokott kedélyessége az operáció után felülkerekedvén, így szólt a volt siketnémához:

— Te, most kigyógyítottalak ugy-e?

— Igen, többet soha sem leszek siketnéma, felelt az ipsze.

— De igen is leszel és pedig egy egész félórára és ha szólni mersz egy félóra előtt vagy mig én azt jónak nem tartom, ismét alávetlek a kurának, értetted?

— Igen is értettem.

Csenget a hajdunak a főszolgabíró s hivatalja a járási orvost, kivel a legtöbb trefát szokta üzni.

— Doktorkám légy szives és vizsgál meg ezt az embert, hogy tényleg siketnéma-e?

A doktor fontos arccal megvizsgálja a páciensét s kijelenti, hogy tényleg az.

— Légy szives, add ki ezt neki egy orvosi bizonyítványban.

— Kérlek, igen szivesen, az én tudományom soh' sem csal.

A doktor megírta a bizonyítványt, átadta a főszolgabírónak, ki azt e szavak kísértében adta át a siketnémának:

— Fogd e bizonyítványt és köszönd meg szépen a tekintetes orvos urnak a szivességét.

— Köszönöm a tekintetes orvos ur szivességét és ha e bizonyítvánnyal keresni fogok, az érte járó díjat igen szivesen megfizetem. Az-isten áldja meg, hogy szegény siketnéma embertársain segít.

A doktor fogta kalapját és botját s szaladt haza. A főszolgabíró pedig a siketnémának tényleg átadta a bizonyítványt azon utasítással, hogy azt az orvos urnak 10 forint lefizetése ellenében adja át. Az orvos a 10 forintot lefizette a csavargónak de ha 50 frtot kért volna, azt is megkapta volna. S ami legérdekesebb az egész dologban az, hogy ez tényleg megtörtént.

Éppen most jelent meg!

..... ÜGYVÉDEKET .....
ÉS BIRÁKAT IGEN ÉRDEKLŐ MŰ.

===== A MAGYAR ÁLTALÁNOS =====

POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV

... TERVEZETE ...

NAGY 8° KIADÁS. ÁRA FÜZVE 2 KORONA
KÖTVE 4 KORONA.

..... KAPHATÓ PÉCSETT .....

GÜNSBERGER LAJOS
KÖNYV- ÉS PAPIR-KERESKEDÉSÉBEN

..... FERENCIEK UTCA 4. ....

Művészet, irodalom.

○ **Az aranyember.** Tegnap este *Jókai Mór* e színművét adtak kielégítő előadásban. *Rajz Ödön* rokonszenves alak a színpadon s tegnapi előadása alapos értelmet árul el. A szenvedélyek viharain térfias erővel tud uralkodni s szerelmét az ifjuság zománcával vonta be. *Timár Mihály* lelkületét alaposan átgondolta s igyekezett magát teljesen beleélni szerepébe, a mi majdnem egészen sikerült. Kisebbségi fogatkozásai voltak szerepének, de ezeket feledtetni az egészben véve pompás alakítás. *Timeát Kende Paula* játszotta szép készütséggel és sikerrel. A szobor hideg *Timea* alaphangulatát *Kende Paula* eltalálta s részleteiben is kidolgozva adta elő, *Agh Ilona* *Tereza* asszony szerepében járult hozzá a darab sikeréhez. *Noémit Komlóssy Ilonka* játszotta nagy kedvvel, sok naivitással s kedvességgel. Ez ugy látszik, egyike legjobb szerepeinek, mert mindvégig gyengéd érzelmeket kell tolmácsolnia szerepében s ehhez *Komlóssy Ilonka* nagyon ért, hogy ugy mondjuk, természetében fekszik. *Jeszenszky Iren* *Athalia* volt tele gyűlölettel, szenvedéllyel, melyet játékával interpretálni is tudott.

Delli Lajos alakítása kimagaslik többi szerepei felett. *Krisztyán Tódor* lelkületét nagy hűséggel festi s annak szerepében teljes természetességgel játszik. *Maszkja*, melyet használt, csak emelte a hatást, *Németh János* *Brazovics Athanáz* adta s az örökké zsémbes gabonakereskedőt eléggé jól megjátszotta. Kisebbségi szerepeikben *Vágó Béla*, *Nagy Vilmá* és *Pásztor János* jól megállták helyüket. A nézőtérben nem sokan voltak.

Az előadást egy incidens zavarta meg. A második szakasz után *Fabula* hét gyermeke rontott fel a karzatra s erre a zajra, mert azt hitték, hogy tűz ütött ki, a nézőtér megelevenedett, mindenki indult kifelé. Csakhamar azonban lecsillapultak a kedélyek s minden rendben ment.

Még valami zavarta az előadást. Az első emeleti erkélyen valaki folyton hangos megjegyzéseket tett, nevetgált a legkomolyabb jeleneteknél, ugy, hogy nem egyszer megbotránkozással fordult vissza a földszint, melyet különösen bosszantott a merész viselkedés, melyet színházunkban nem szoktunk meg. *Sulyosbitja* ezt az a körülmény, hogy épen azok

Minék keresed
Szerencsédet
Távol a vidékeken
Midőn a közelben
Csak kinyujtod kezéd
És már elérheted!

Osztálysorsjegyek huzása már e hó 15. és 16-án.

Egész 12 kor.	1/2	6 kor.
1/4	3 kor.	1/8
		1.50.

Ullmann M. Károly

bank- és váltó-üzletében PÉCSETT.

zavarták az előadást, kiknek legjobban szívükön kellene viselni a színház sorsát, a kik legjobban tudják, hogy magukra a színészekre is mily hatással vannak ezek a hangos megjegyzések, melyek tegnap este a legtöbbször rájuk szólt. Ez egyszer meglegszünk ennyivel, máskor, ha ismétlődni fog, a legilletékesebb helyen fogunk kopogtatni s biztosra veszszük, hogy akkor nem lesz alkalmuk ilyen mulatságot megengedni maguknak. (C.)

Törvénykezés.

A főispán panasza.

(A mai sajtópör.)

Pécs, 1900. szeptember 7.

A pécsi kir. törvényszék esküdtbirósága ma sajtópörben ítélkezett. A sajtópörben a panaszos báró *Fejérváry* Imre dr., Pécs szab. kir. város és Baranyamegye főispánja volt, kinek panaszára indított meg a sajtóügyi eljárás a »Munkás« kétféle közleménye alapján, e közlemények szerzője *Klein Ödön* ellen.

A tárgyalás nagy érdeklődés mellett kezdődött és folyt is le. A bíróság elnöke *Hardy* Sándor, kir. törvényszéki elnök, szavazóbírák *Koszér* János és dr. *Makara* Iván, törvényszéki bírák voltak. A vádat dr. *Felber* Arthur főügyészi helyettes képviselte; a védelmet dr. *Kelemen* Mózes ügyvéd vitte. Jegyzőkönyvezető *Kelemen* László törvényszéki aljegyző volt.

A tárgyalás egynegyedtíz órakor kezdődött. A vádlott *Klein Ödön* mindenekelőtt az általános kérdésekre halgatta ki az elnök. Ezek szerint *Klein Ödön* egerághi születésű, pécsi illetőségű; született 1869. október 7-én; anyanyelve magyar. Felekezeti nélküli, bar tör-

vényesen a zsidó vallást, melyben született, nem hagyta még el. Nőtlen; törvényes születésű; magánzó; tartalékos a 44-ik gyalogezredben. Végzett reáliskolát, kereskedelmi akadémiát, vasuti tantályamat, sőt jogot is hallgatott. Vagyonja nincs. Büntetve volt egy évi államfogházzal osztály elleni izgatás miatt; valamint régebben becsületsértésért 30 frt pénzbüntetéssel.

Schmidt Gyulát, a »Munkás« felelős szerkesztőjét, tanuként idézték be a tárgyalásra.

A beidézett esküdtek közül megjelentek huszonkilencen, közülök hármat, mint póttagot, az elnök elbocsájtván, maradt 26 esküdt.

A vádlott szóval jelentette ki, hogy *Kelemen* Mózes dr. ügyvédet bizza meg védelmével, egyszersmind ráruházza az esküdtek kisorsolásánál a visszavetés jogát,

Az esküdtek kisorsolása kezdetét vevén, a vád képviselője visszavette a következőket: *Graumann* Gusztáv, *Asztalos* György, *ilju* *Bradics* András, *Romeisz* György és *Benkovics* István. A vádlott részéről a védő visszavette *Ruepprecht* Istvánt, *Horváth* Antalt, *Orfi* Gáspárt, *Zsolnay* Lurét, *Horváth* Kokán Györgyöt és *Spieler* Miksát.

Az esküdtszék pedig a következőleg alakult meg: *Gadó* Antal földmives, *Klein* Adam asztalos, *Dacmpf* Imre lakereskedő, *Drenda* Ferenc szatéc, *Lang* Jakab kereskedő, *Papp* Ferenc földmives, *Fischer* Lipót szállító, *Rozmann* András mézárós, *Dimitrovics* Euthim kereskedő, *Lakits* Gyula vállalkozó, *Razgha* Gyula gazdatiszt és *Jarányi* István bábos, rendes tagok Póttagoknak az elnök kisorsolta: *Csigó* János és dr. *Lieber* György ügyvédek.

Az esküt az esküdtek letévén, a vádirat olvastatott fel. E szerint báró *Fejérváry* Imre dr főispán ellen elkövetett, a btkv. 258-ik § aba ütköző s a 259 § szerint minősülő rágalmazás s a btkv. 264 ik § aba ütköző s a

269 § szerint minősülő becsületsértés vétségével van vádolva *Klein Ödön* mint a »Munkás« című lap 1900. július 29 én megjelent 30-ik számában közölt »A főispán leibzsurnálja« című cikk és a május 6-án megjelent számában közölt »Az apja fia« című cikk szerzője, mely cikkek úgy teljes egészükben, mint egyes inkriminált részleteikben a rágalmazás és becsületsértés anyagát foglalják magukban.

A vádirat felolvasása után az elnök megkérdezte a vádlottól:

- Bűnösnek érzi-e magát?
- Nem érzem magam bűnösnek.
- Adja elő felvilágosításul, a mit akar.

A vádlott erre elmondja, hogy az »Apja fia« című cikk általában van írva és nem szól a főispánról. Halvány vonatkozás sincs benne a főispánra. Kézirathiany folytán laplőtlekűl írta ő e cikket a »Pesti Hírlap« nak egy a protekciót ostromozó cikkének hatása alatt. Távol volt tőle, hogy bárkire is vonatkoztassa azt. Társadalmi vonatkozásként írta a strébrekre, kik mindent apjuknak köszönhetnek. A főispánt nem sértette és szándéka sem volt sérteni. A »Főispán leibzsurnálja« című cikk egy előző cikk folytatása, melyet erkölcsi kötelessége volt megírni, hogy a visszaélést egy megyei választás körül ostromozza. Erre a közleményre a »Pécsi Napló« válaszolt »Azok a bizonyos zuglapok« címen. Ekkor írta ő válaszul a »Főispán leibzsurnálja« című cikket. Lehet, hogy eleesebben nyomta meg a tollat, mint kellett volna. Hogy rágalmazott e, azt majd az esküdtek döntenek el. Kijelenti azonban, hogy távol állt tőle személyében sérteni meg a főispánt.

- Ön írta mindkét cikket? kérdi az elnök.
- Igen, én írtam.
- Tehat elvállalja a szerzőséget?
- Igen, elvállalom.

Berta grófné a szalonból kiment a terraszra. Egészen a csalódásig hasonlított leányához, Marihoz, de inkább lehetett volna idősb nővérenek, sem mint anyjának tartani. Ugyanazok a vonások, ugyanaz a kellem, csak hogy kissé gömbölydedebb, asszonyos termettel. Nyájas mosolylyal közeledett a grófné férje felé, ki őt nem látszott észrevenni.

V.

— Jakab!

— Berta! Te vagy?

— Kerestelek. Beszélni akarok veled . . . De mi történt? Ugy látszik, mintha szenvednél.

— Semmi bajom . . . Kissé komor voltam, ennyi az egész . . . Hiszen tudod, gyakran meglep a szomorúság egyszerre, minden ok nélkül, mikor nem vagy közelemben. Nem is kell azt már tőlem rossz néven venni.

— Én nem is veszem rossz néven tőled Jakab, mert mindjárt megmondom, mi gyötör téged. Én már kitaláltam.

— Te?!

— Szomorúságodnak az oka szived jóságában rejlik, mindenki iránt táplált nemes érzületedben.

— Oh!

— Saját boldogságodat is feleled, ha szerencsétleneket látsz, a kik szenvednek és sirnak . . . Ez az, a mi téged szomorít.

— Meglehet. Valóban, épen gondolkoztam arról a . . .

— Arról a szegény asszonyról, a kit tegnap láttunk?

— Ugy van. Épen arról.

IV.

— Jó napot, édes gróf.

— Oh, bocsánat, jó napot.

— Bátorodom önt egy pillanatnyi értekezésre felkérni . . . Nem haborgatom önt legkevésbé sem?

— Éppen nem. Sorel urral beszélgettem, mivel még lesz némi beszélni valóm. Ön a nap egy részét körünkben tölti.

— Lám, lám! Ugy látszik, a büntügyek meglogytak mostanában a vidéken, s a köztársasági főügyész egy napi szabadságot szakíthat magának.

— Ő csak vajmi ritkán veszi azt igénybe.

— Az már igaz . . . Örökké csak a kötelességének él. Épp oly tökéletes tisztviselő, mint valódi világi. A mellett egy szemernyi becsvágy sincs benne . . . Ott vesztegel Saint-Brieuchen, holott már régóta Párisban élhetne.

— Ő szereti a mi Bretagneunkat; ide házasodott s jobban szeret itt lakni, hol általános tisztelet környezi . . .

— És a mint beszélük, a gonosztevők szeretete is. A nélkül, hogy az igazságszolgáltatásnál a formásokat megsértene, a vizsgálatok alkalmával eléggé kíméletesen jár el.

— Bocsásson meg, kedves öcsém; de önnek valami beszélni valója van velem s ha úgy tetszik . . .

— Nagyon jól van . . . Nos az egész egy kis pénzügyi kérdés.

— Hm!

— Mióta nem futtatok többé, fogadni szoktam s bámulatos, mily szerencsétlen voltam az idén a fogadásokban . . . Szóval, körülbelül ezer arannyal tartozom,

A kéziratokra előadja vádlott, hogy azok saját keze irásai. Azt azonban nem tudja határozottan, hogy átadta-e a cikkeket a szerkesztőnek, vagy egyenesen ő maga adta le a nyomdában?

Az elnök ezután pár keresztkérdést intézett a vádlotthoz.

— Azt mondja ön, hogy a »Főispán leibzurnálja« című cikk nem irányul a főispán ellen? Pedig kifejezetten róla ír, a főispánról és a főispán lapjáról?!

— Tény és való, hogy a főispánról beszél a cikk. Én azonban a főispáni állást a főispán személyétől megkülönböztetem. Én csak a főispáni állással foglalkoztam a cikkben, nem a főispán személyével, nem báró Fejérváry Imrével.

— E cikk elején hivatkozik az »Apja fia« című cikkre. Ez a körülmény s az, hogy folyton egy személyt említ, egy személyre vonatkozik, mutatja, hogy ön a cikkben a főispánt érti.

— Épen nem. Tényleg van hivatkozás a főispánra, de ez általános kifejezésekből áll csak s nem a főispán személyére vonatkozik.

— De ön egy határozott személyről beszél és nem körülírásban.

— Én általánosságban beszélek. A május hatodikán megjelent cikket nem is értem, mint lehet a június huszonkilencedikével egybefüggésbe hozni.

— Tehát az »Apja fia« című cikk is általánosságban van tartva és személyre nem vonatkozik?

— Igen. Általános gondolatmenet ez. Személyre egyáltalán nem vonatkozhatik és nem is vonatkozik.

Több kérdés a vádlotthoz nem lévén, következett a tanu kihallgatása.

Schmidt Gyula tanu, 38 éves, pécsi

születésű itteni lakos, nőtlen, róm. kath. vallású, asztalos.

— Más foglalkozása nincs? — kérdi az elnök.

— Nincs.

— De hiszen ön a »Munkás« szerkesztője.

— Igen. De az csak tiszteletbeli állás; az nem foglalkozásom.

Tanu előadja, hogy a vádlott vitte mindkét kéziratot hozzá és ő minden javítás nélkül beadta a nyomdába. Hogy mi volt a cikkek megírásának oka, nem tudja.

Felber Arthur dr.: Mit ért tiszteletbeli állás alatt?

Tanu: Nem a megélhetést; én nem élek meg a lapszerkesztésből.

Felber Arthur: Ön csak nevét adja oda ugy-e?

Tanu: A kéziratokat behozzák s én csak leadom azokat; nem szoktam rajtuk javítani.

Elnök: Végzett iskolákat?

Tanu: Hat elemit.

Elnök: Sohasem javít a kéziratokon?

Tanu: Részben javítok, részben a kihozta azokat, annak mondom meg, mit javítson.

Felber Arthur: A vezércikkeket a vádlott szokta írni?

Tanu: Nem mindenkor.

A kir. főügyész kéri a tanu megeskettetését. A védő ezt nem ellenzi, bár nem tartja szükségesnek. A tanut a törvényszék vallomására megeskettette.

A közzéadó kéri a kéziratok és cikkek felolvasását. A védő csak a cikkek felolvasását kéri, mert azok szolgálták a panasz alapjául. A bíróság úgy a két kézirat, mint a két cikk felolvasását is elrendelte.

A mi megtörténvén felolvastattak a két inkriminált közleményt tartalmazó lapszámok

felolvasásáról felvett rendőrhatalósági jegyzőkönyvek. Ezek szerint a 700 példányban megjelenő lap jelzett számaiból a nyomdában egy példány se volt. A szerkesztőnél két példányt; a Gyimóthy-féle kereskedésben hat példányt és Kossa József lapkihordónál huszonhárom példányt foglaltak le.

Az erkölcsi és vagyoni bizonyítványát olvasták fel ezután vádlottnak s az egyévi államfogház büntetésére való ítéleteket.

Felber Arthur dr. a bizonyítás kiegészítésül kéri a becsületsértésre vonatkozó iratok felolvasását is.

A vádlott felvilágosításul előadja, hogy ezeltől tíz évvel lett elítelve a pécsi járásbíró-ság által.

Az elnök elrendeli az erre vonatkozó iratok rövidutoni beszerzését s ezidőre a tárgyalást felfüggeszti.

A közzéadó a bizonyítási eljárás után két főkérdést terjeszt az esküdtek elé. A védő e két kérdést módosítja s újabb két kérdést terjeszt be írásban is.

A közzéadó és a védőügyvéd között hosszabb vita indul meg azon kérdés körül, vajjon a jelen ügy magánvád alapján folyik-e, vagy hivatalból indították-e meg? Kelemen Mózes dr. ügyvéd ez utóbbit vitatja, mire belép a tárgyaló terembe Jobst László dr. ügyvéd s felmutatja a főispán meghatalmazását, melylyel képviselével ruházta fel.

A meglepetés minden részről feltűnően észrevehető.

Kelemen Mózes dr. védőügyvéd ez ellen óvást emel s semmiségi panaszt jelent be.

A vita végeztével a kir. törvényszék a beadott kérdések szövegezésére vonul vissza, melynek eredménye az, hogy a védő által betérjesztett kérdéseket figyelembe nem veszi, Kelemen ismét semmiségi panaszt jelent be.

— Akar ön egy utalványt a bankáromhoz?

— Köszönöm, bátyám; de ha úgy tetszik, tárgyaljuk kissé a dolgot. Tavaly huszezer frankra volt szükségem. Ön ezt az összeget lekötözve készséggel kölcsönözte nekem. Még most is tartozom önnek ezzel. Az idén ugyanannyit ajánlott nekem és elfogadtam, mintha nem volna saját magamnak is birtokom. Teringettét!

— Tivadar!

— Ezer bocsánat, ha e társalgás gyötrelmes önre nézve; de szükséges, hogy megbeszéljem önrel az ügyemet. . . Ön, mint nemes férfi, kiváló gyöngédségből visszautasította azt a vagyont, mely nejének halála után törvényesen megillette volna. Miért habozik ön mégis átadni nekem azt a birtokot; nekem, a grófné egyetlen örökösének?

— Édes Tivadar, jelentkezzék ön holnap Saint-Brieucben a bankáromnál. Még ma megküldöm neki az utasítást s ő rögtön kifizeti a huszezer frankot, a mennyire önnek szüksége van.

— De bátyám . . .

— Ne ellenkezzék, kérem. Mig a törvény nem dönt Gontais Pálnak a sorsa fölött . . .

— Hiszen ő már rég eltűnt.

— De még visszatérhet és nekem nincs jogom az ő rovására oly birtok felett rendelkeznem, mely őt illeti, mihelyt én azt el nem fogadom.

— Gontais urat nem lehet örökösnek tekinteni. Attól, a kit megölünk, nem szoktunk örökölni . . . Hiszen ő gyilkos!

— Honnan tudja ön azt?

— Ez így van megállapítva. Kérdezze meg ön Sorel urat.

— Ha ő visszatér, egészen más fordulatot vesz az ügy.

— De ez kimondhatatlan gyötrelmet okoz nekem. Szinte irigykedem Tantaluszra, ki kevésbé volt szánalomra méltó, mint én . . . Az még tűrhető volt, hogy nem ihatta az iszapos tó vizét, a melyre szomjazott, az én két milliómhoz képest, melyet én ujjammal érintek, a nélkül, hogy a körmeim közé kaparíthatnám.

— Ejh! Hát azt hiszi ön, nem égeti az én kezemet az a két millió? Ép olyan ez rám nézve, mint egy szörnyű álm rémképe, melyet husz évi idő sem feledtethetett el. Azt hiszi ön, ha én e vagyont őrzöm, csak szeszélyemnek engedek; avagy azt, hogy kötelességet töltök be? Senki sem várja türelmetlenebbül ama napot, mint én, a melyen menekülhetek e nyügtől s messze dobhatom magamtól a multnak ez utolsó foszlányát is.

— Teringettét, bátyám! Hiszen nem megvetendő foszlány az.

Tivadar csak bámulta a grófot, ki leült, újra gondolatokba merült s figyelembe sem látszott őt többé venni.

— Mily fölündulás — gondolta magában Tivadar. — Most már nem is merek kerülni föllépni . . . No, de arra még ráérek. A halasztásban semmi veszedelmet sem látok . . . Mily vigasztalhatatlan ez a kedves gróf. Valóban nem hittem volna ezt. Mindenesetre hálával tartozom neki, habár jobban szerettem volna, ha a milliókat szolgáltatja nekem át.

Midőn Tivadar a park irányában eltávozott, Kerhol

A törvényszék a következőképp szövegezte a közvádoló kérdéseit:

Első főkérdés:

Bűnös-e Klein Ödön abban, hogy a Pécssett megjelenő Munkás című lap július 29. számában »A főispán leibzurnálja« című cikknek a vádiratban körülírt szavaiban, mint szerző, báró Fejérváry Imre dr. ellen, mint Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város főispánja ellen oly tényeket állított, melyek valódiság esetén a főispán ellen a bűnvádi eljárás megindításának okát képeznék, vagy közmegegyezés tárgyává tennék? Igen, vagy nem?

Kisegítő kérdés:

Ha nem, akkor bűnös-e abban, hogy a fenti cikkben a panaszost meggyalázó kifejezésekkel illette?

A második főkérdés:

Bűnös-e Klein Ödön stb. stb., hogy »Az apja fia« című cikkben a főispánt meggyalázó kifejezésekkel illette? Igen, vagy nem?

Miután a kérdések szövegezésére senki nem megjegyzése nincs, következnek a vad és védbeszédék.

A közvádoló Shakespeare ama mondásából indul ki, hogy »a rágalmozó rosszabb a bolvajnál, mert olyantól fosztja meg az embert,

a mi neki nem használ.« Összegezi a Munkás által irt cikkeket s azok tartalmát s ráolvassa, hogy az ottani állítások koholmányok, rágalmozások. Rágalmozás vétségét látja megállapítva. Majd a május 6 án megjelent »Apja fia« cikket olvassa fel, mely halmaza a becsületsértéseknek. Ebben is kéri a vádlottat bűnösnek kimondani.

Védő: Az ő szövetségéből vett hasonlaltal kezdte védelmét, melylyel az esküdteket inti, hogy tegyenek félre minden ellenszenvet a vádlott iránt s minden jóakarattal a panaszos iránt, mert csak úgy ítélnének helyesen. Majd fejtegeti, hogy mi a becsület, mely koronként változik s miképen lehet megsérteni — Hogy meg van e sértve a főispán becsülete, vagy nem, annak elbírálására vegyék tekintetbe a sajtó működését, melynek organumai különböző pártállásokat foglalnak el s így egynek a vélemény nyilvánítása sem lehet irányadó a becsület szempontjából. — Csak kritikákat irnak saját párt állásuk szájizé szerint, melyek nem sérthetik a személyi becsületet. Majd magára a főispánra hivatkozik, ki a május 6 án megjelent cikke nem reflektált, pedig az tán még súlyosabb kitételeket használ ellene, mint a másik. Az a cikk fáj csak a főispánnak, melyben egy dijnok

kinevezése van megkritizálva, mely szerint a protekció van nagyon hangoztatva, mely szerint méltánytalanság történt a kinevezés körül. E cikkekre felel a Pécsi Napló, melyet felolvas, hasonló ékes stílusban a nélkül, hogy megcáfolná a fenti cikket. Ebben utalatos szerzést láthat mindenki, mely felháborította a Munkás cikkíróját s az megírta az inkriminált cikket. Áttér az ügy jogi oldalára.

Ekkor az elnök, minthogy pont két óra volt, az esküdtszéki főtárgyalást egy órára félbeszakítja.

Elnök a felfüggesztett esküdtszéki főtárgyalást három órákor megnyitván, a védő felveszi magas szárnyalású beszéde tónalát.

Tisztázza jogi szempontból a becsületsértés és a rágalmozás kritériumait, különösen ez utóbbit, melynél a büntető törvénykönyv 258 §-a zsinormértékül szolgál, melyet fel is olvas. Ennek alapján a vádlott el nem ítélni, minthogy tényeket a cikk nem említ fel. Álláspontját a jogfelfogással, valamint Edvi Illés Károly, Schnierer vonatkozó citátumaival is támogatja. Majd kéri, hogy az inkriminált cikkeket támasztottak-e a főispán ellen közmegegyezést, lévén ez is a rágalmozás lényeges ismertető jele. Ő maga »nem«-mel felel erre a kérdésre.

Pártoljuk a helyi ipart!

A következő cégeket ajánljuk a t. közönség figyelmébe:

Ekszerész- és órás ipar.

ENGESZER Miklós Pécssett, Király-utca 6. Órás, ékszerész és ezüst-árak kereskedése és raktára.

WALLA Ferenc Pécssett, Kossuth Lajos-utca 4. sz. Órás és aranyműves.

Művirág készítő.

MAJERSZKY József mindennemű művirág-diszek és koszorúk készítője Pécs, Király-utca 36. sz., Mestrts-féle ház.

Kárpitos és diszítő.

LEDERER M. jó hírnevű és szolid kárpitos üzletében szerezhető csak be legjobban a legdivatosabb kárpitos munka.

Divat- és rövidáru.

ANGYAL Samu Pécssett, Király-utca 3. (Hajó szálloda) Legolcsóbb bevásárlási forrás uri-, női-, divat- és rövidáru szakban.

LEGUJABB látkepes levelezőlapok, rövid-, diszmű-, norinbergi és rőfös-árak legolcsóbban a Fecskénél. Schwarz Zsigmond Pécs, Király-utca 47.

VAJDA Soma jó, de olcsó forrás női és férfi divat-cikkekben. Pécs, Ferenciek-utca 6. sz.

Mosó- és vasaló-intézet.

ÖZV. SNABELNÉ, Pécs, Király-utca 34. sz. a. Mosó- és vasaló-intézet. Kifogástalan mosás, fényvasalás. Gyors és pontos kiszolgálás.

Diszkeresztet.

NOWOTARSKY A. és fia kertészetében Pécssett, Munkácsy-utca 20. Izléses virágkötészet, legnemesebb gyümölcsfák, legjobb veteménymagvak.

Zsineg- és kötéláru ipar.

GIPSZ József belv. országút 47. szám. Kender és sodronykötelek, tornaszerek, hinták, hálók, malombevederek, függőágyak, gazdasági kötéláru raktáron tartatnak.

Asztalos ipar.

DINESZ György épület- és butor-asztalos Pécssett, Kossuth Lajos-u. 11. Ugyanotti butorraktár.

STEINER Gyula épület- és butorasztalos Teréz-utca 10. sz. Szolid munka. Olcsó árak.

Lakatos ipar.

MESTRITS Jenő Pécssett, Király-utca 38. Épület- és műlakatos. Specialista rácmunkákban.

Ruházati ipar.

WINTER Károly Pécssett, Király-utca 2/2. Uri divat szabó.

KESZ férfi ruha-áru. Legolcsóbb bevásárlási forrás »Első bécsi férfi- és gyermekruha-raktár« cég. Pécssett, Király-utca, városház-épület.

WEINLAGER József, Pécs, Ferenciek-utca 12. (Dr. Krasznay Miklós-féle ház.) Legizlésebb és legdivatosabb egyenrukákat és felszereléseket, úgy polgári öltözeteket készít a legolcsóbb áron.

Bádogos ipar.

ROMEISZ György Pécssett. Bádogos-üzlet és vízvezeték berendezési vállalat. Kossuth Lajos-utca 7. sz. Műhely: Sörház-utca 12.

TICHY Aladár fémáruháza, épület- és műbádogos- s vízvezetékfelszerelő-műhelye Pécssett, Jókai-(Kis)-tér 11. sz.

Fűszer- és gyarmatáru-kereskedés.

KERDL Lajos ezelőtt Berec Károly fűszer, bor, thea, rum, ásványviz- és csemege-kereskedése Pécssett, Király-utca 6. szám.

LEHNER Béla fűszer-, liszt-, gyarmat-, gyógyviz- és terménykereskedése Pécssett, Szigeti-országút 2. sz. A »Korona«-szálloda sarkán.

Ruha-festő.

SCHWARCZ Károly mű-ruhafestő és vegyi ruha-tisztító Pécssett, Mária-utca 39. sz.

Fényképészet.

MARTON István fényképész Pécssett. Műterem Ferenciek-utca 21.

Vízvezeték-szerelők.

ROMEISZ és Mestrts Pécs, Sörház-utca.

Kefekötő ipar.

HOLECSEK Péter kefe- és ecset-készítő. Király-utca 26. sz.

Varrógép raktár.

OBETKÓ Zsigmond ajánlja varrógép-raktárát, ugy-szintén varrógép javító-műhelyét. Ferenciek-u. 7.

Kőfaragó ipar.

SIREMLEKÉK a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árak mellett csakis Ifj. Vogl Jánosnál kaphatók. Pécssett, vásártér.

Mulatóhelyek.

AZ »OTTHON« kávéházban minden vasárnap és csütörtökön katonazene. Hétfőn, szerdán és pénteken ifj. Kórodi Gyula, kedden és szombaton Rác Guszti és Somogyi Zsigmond zenekara működik.

BEDŐ-kávéházban és a Secessió sörözőben naponkint Rác Guszti és Farkas Sándor zeneestélye.

ROYAL kávéházban minden kedden, szombaton és vasárnap cigányzene.

DOLLINGER András. Hétféjedelem szálloda. Minden csütörtökön és vasárnap cigányzene.

SEBŐK Gyula »Korona« szállodája, Szigeti országút. Minden nap cigányzene.

SZIGETHY Ede »Zöld koszorú«-hoz címzett vendéglője Munkácsy-utca 12. Elismert jó konyha. Kitűnő pécsi és szegzárdi borok.

Élelmezés.

COPF János sütdője Pécssett, Kossuth Lajos-u. 18.

DONNER József lisztkereskedő Pécssett, Kossuth Lajos-utca 10.

OROSZY Sándor udvari cukrász. Pécs—Kaposvár. Cukorka, torta- és sütemény-különlegességek.

SCHEDIVY Ferenc sütdője Király- és Flórián-utca sarkán.

Bőrkereskedés.

WEISZ Adolf jól berendezett bőrkereskedése Pécssett, Jókai-tér 3. sz. Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Női fűző-készítő.

KÁLDOR E. Pécs. Király-utca 19. Oriási választék saját készítményű raktári fűzőkben. Mérték utáni megrendelések, úgy javítások e'fogadtnak.

Szék-készítő.

RAMBUSZEK Jakab szalma-, nád- és fodrász-székek készítője. Kossuth Lajos-utca 15.

Házhelyek.

SZÉP háztelkek Alsó malom-utca 7. sz. alatt eladó. Bővebbet Munkácsy-utca 20. sz. alatt.

Már délelőtt említette, hogy a jelen sajtóügyben hiányzik a törvényes vád, mint-hogy becsületsértésben s rágalmazásban a büntető törvénykönyv szerint magánvád alapján lehet és szabad eljárni. Magánpanasz kellőleg nem tétetett, a főispán csak átírt az ügyészhez s csak a ma megjelent képviselője, dr. Jobst László jelentette be a magánvádat, mely most már el is évült.

Ezek után a főügyész-helyettes beszédére reflektál röviden.

Védelmét azzal végzi be, hogy megvilágítván az esküdtbiróság rendeltetését, a vádlott felmentését kéri.

Klein Ödön védelmére semmit sem hozott fel.

Felber főügyész-helyettes válaszol röviden a védőügyvéd által mondott egy-két dologra.

Kelemen Mózes dr. még egy körülményre kitér, t. i. a május 6-án megjelent cikke, melyről igyekszik kimutatni, hogy az a főispán becsületét nem sérti, a mennyiben talánszerűen becsületet sérteni különösen a politika terén nem lehet s ezt a Magyarország egy-két sorával világítja meg, mely legujabban jelent meg s ugyancsak a főispánokról szól.

Majd a vádlott szólal fel s »bámulja« a főügyész irodalmi tájékozatlanságát, ki Shakespeareből citált, anélkül, hogy tudná, vajjon Shakespeare írta-e azt a citátumot. Majd védelmére azt hozza fel, hogy az »Apja fia« cikkben a politikai stréber típusról írt s őt csak azért akarják elnyomni, mert elég bátor a szabadság szolgálatában forgatni a tollat. Ha ez vétek, akkor mondják ki az esküdtek a bűnöst, ha nem, akkor mentsek föl.

Az elnök, miután aláírja és felolvastatja a kérdéseket, kioktatja az esküdteket.

Délután 5 órakor hirdette ki az esküdtbiróság főnöke, Lakits Gyula a verdiktet, mely a vádlott bűnösségét illetőleg a kisegítő kérdésre igennel felelt, valamint a második főkérdésre is. Ezután elnök felolvassa a vádlott előtt a verdiktet, melynek megtörténte után a vádhatóság előterjesztést tesz a vádlott szigorú megbüntetését illetőleg, mely után védő az enyhítő körülmények figyelembe vételét kéri az ítélet meghozatalánál.

Vádlott nem kíván semmit sem védelmére felhozni.

Ezek után a kir. törvényszék Klein Ödönt kétrendbeli nyilvános becsületsértésért összbüntetésképpen nyolchónapi fogházra, mint fő- és 100—100 korona mellékbüntetésre ítélte, valamint kötelezte a felmerült költségek megtérítésére.

Közvádló, valamint a védő semmiségi panaszt jelentettek be.

A tárgyalás 6 órakor ért véget.

Folyószám 38. Idénybérlet 38. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, csütörtökön, november 8-án.

Ifj. Fromont és id. Risler.

Színmű 5 felvonásban.

Személyek:

Idősb Risler	Szacsvay S.
Sidonie, neje	Kende Paula
Risler Ferenc, öccse	Rajz Ödön
Ifj. Fromont	Delli Lajos
Claira, neje	Jeszenszkyne
Deloballe	Vágó Béla
Desirné, leánya	Komlóssy Ilonka
Chah, Sidonie atyja	Nagy Dezső
Chébéné	Veszpréminé
Plánus Zsigmond	Németh János
Dobsonné	Simon Mariska

Holnap, pénteken, november 9-én:

Trubadour.

Verdy nagy operája.

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadó-hivatal.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 7-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Ház mai ülésén Percel Dezső elnökölt s folytatták a trónörökös házasságáról szóló javaslat tárgyalását.

Eötvös Károly elfogadja Zichy javaslatát, mert ezt az igazságügyi bizottság is helyeselte. De nem fogadja el a házitörvény és az ősi szokás bevetelét a javaslatba, melyet becsempészésnek, alkotmányellenesnek tart. Kényes ez a házassági kérdés; még kényesebb alkotmányosságunk kérdése. Ötödik Ferdinánd lemondása gyilkos merénylet volt a törvény ellen. Nem szabad újabb merényletet elkövetni. Archiducative sem a törvény nem beszél, sem Salamon hisztorikás, sem Deák, sem Kossuth; csak az örökösödési jogról. Mária Terézia is így fogta fel a törvényt. Tiszteljük tehát a törvényt; legalább úgy, mint királyunk. Ez nem nagy megerőltetésbe kerül.

Nagy derűtlenség követte e szavakat, mire Eötvös tovább fejtegette, hogy a javaslat idegen instituciókat csempész be törvényeinkbe; ezt nem lehet megengedni s tiltakozik ellene. Hogy mi lesz a király neje a koronázás után, előre kihirdetik. Ha a király neje a nemzet hódolni akar, — koszoruk mellözése kéretik.

Viharos derűtlenség után a szónok eladja, hogy problémákat hozni a törvényhozás elé nem szabad; mert nem az országgyűlés feladata bolondságot csinálni. Jelen javaslat a nép előtt rossz példát statuál; azért nem fogadja el.

A szélsőbalon Eötvöst megéljenezték s az elnök szünetet adott.

Szünet után Thaly Kálmán beszélt a javaslat ellen.

TÁVIRATOK.

— Elnökválasztás az Egyesült Államokban. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Egy new-yorki távirat szerint a választó férfiak választásán Mac-Kinley győzött.

— Osztrák miniszterek Budapesten. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A király délelőtt kihallgatáson fogadta Körber osztrák miniszterelnököt; utána Széll Kálmánt. A miniszterek délután tartották utolsó ülésüket, melyen a tegnapi határozatokat végleg megszerkesztették. Az osztrák miniszterek ma este visszautaznak Bécsbe.

— A király itthon. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A király holnap Budapesten általános kihallgatást ad s azután Gödöllőre utazik.

— Gázrobbanás. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A »Pesti Hirlap« házának szedőhelyiségében ma hajnalban nagy gázrobbanás volt, melynél három szedő sebesült meg. A robbanás, mely a lap megjelenése után történt, a helyiség falait nagyon megrongálta.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

427. szám.

Végr. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó közhirre teszi, hogy a dárdai kir. járásbiróságnak 1899. évi V. III. 30/8. sz. végzése következtében Bihar Benő javára, Zentner Mihály és neje kisdárdai lakosok ellen 1400 kor. s jár. erejéig 1900. évi július hó 31-én foganatosított végrehajtás utján lefoglalt és 981 koronára becsült következő ingóságok u. m.: tehének, borjúk, lovak, lószerszám, kocsik, eke, 2 baglya széna, 4 öl puha hasábfu, egy butorok, ágyneműek nyilvános árverésen eladatnak.

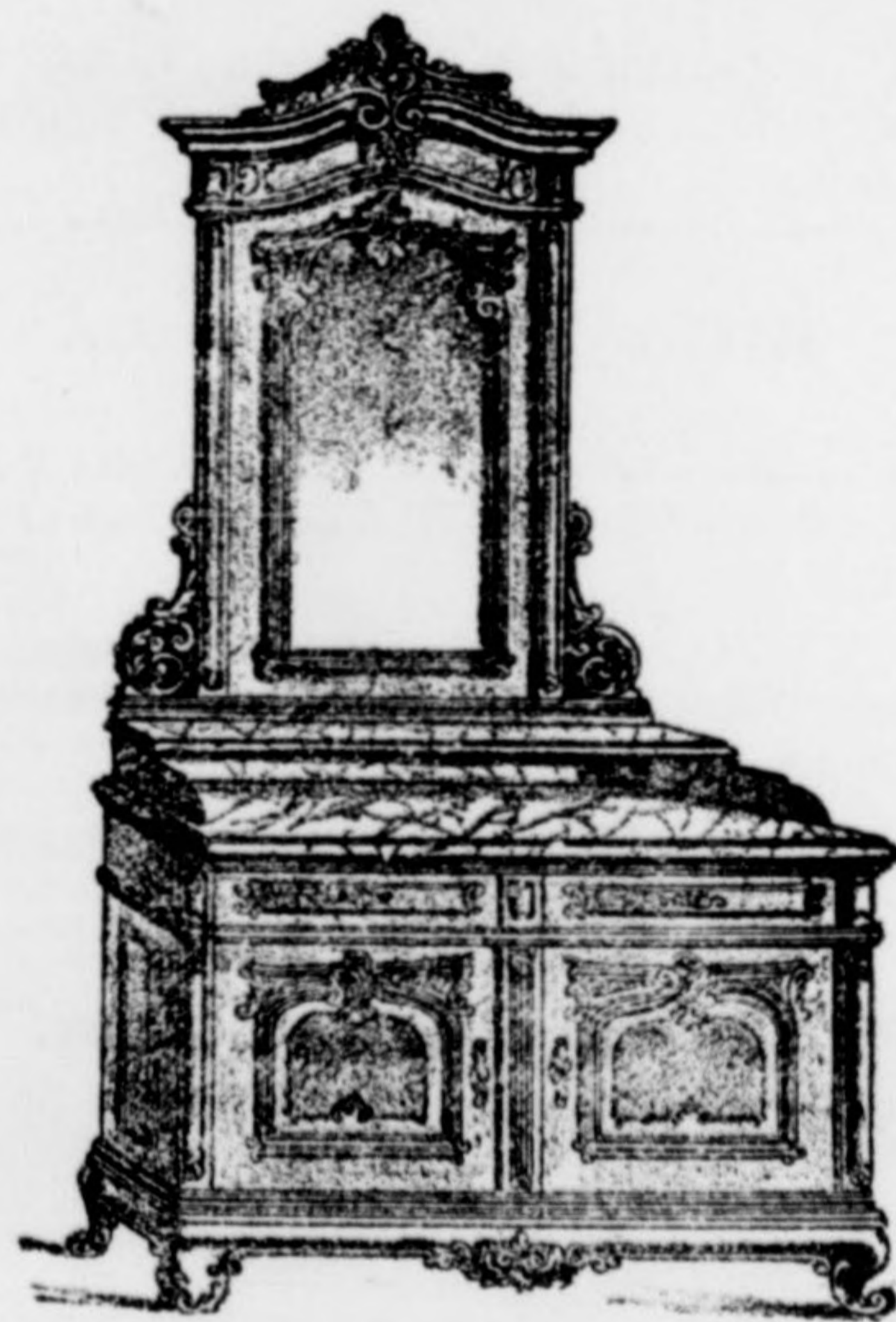
Mely árverésnek a dárdai kir. járásbiróság 1899. évi V. III. 30/9. számú végzése folytán 1400 kor. tőkekövetelés, ennek 1897. évi augusztus hó 25. napjától járó 8%-os kamatai és eddig összesen 147 kor. 26 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Kisdárdán, alperesek lakásán leendő esz-közlésére 1900. évi november hó 22. napjának délelőtti 9 órája határidőül kütüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Dárdán, 1900. november hó 4-én.

Schönberger Sámuel

kir. bir. végrehajtó.

ZSOLNAY IMRE

BUTOR-

raktára
és műhelyei

PÉCS,

Ferenciek-utca 11. szám.

Látképes levelező-lapok.

Pécs városa és környéke legszebb részeiről felvett és legszebben elkészített **látképes levelező-lapok** 10 darab **20 kr.**

Schönwald R.-nél

Király-utca, városház-épület.

Egy vendéglő,

jó forgalmu, régóta fönnálló, más vállalat miatt **azonnal bérbeadó**, esetleg berendezéssel együtt

eladó.

Dobrowolszky Ferenc

szoba-és díszfestő, mázoló. Pécs, Anna-utca 41.

Ajánlja üzletét mindennemű, a modern kornak megfelelő munkák elkészítésére úgy helyben, mint a vidéken. *Pontos és szolid munka. Jutányos árak.*

Legfinomabb fajta,

válogatott és készlesezett

téli-almák

nagyobb mennyiségben kaphatók. Martinca pusztá Szlavonia.

Bővebbet Pécs, Papnövelde-utca 6. sz.

LAKÁS

5 szoba, fürdőszoba (esetleg felosztva is) mellékhelyiségekkel **Klimó-utca 6. sz. a.** bérbeadó, esetleg a ház el is adó.

Kifőzés

házon kívül és

étkezés

a házban kapható jutányos áron

Citrom-utca 14. szám alatt.

Tisztelettel

Sebők Mari.

Pécs belváros **Király-utca 36.** számú házban

egy tágas bolthelyiség

3 ajtóval, jelenleg fűszer-üzlet, lakással együtt a jövő **május 1-ére** bérbeadó.

7687. sz.
Tkvi. 1900.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Illés Samu upesti lakos végrehajthatónak, Gyurka József (nős Vég Évával) sepei lakos végrehajtást szenvedett ellen 67 kor 24 fillér tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbiróság területén lévő Sepse községben az 55. sz. betétben irt az 1896. V. t.-c. alapján felvett 1200 kor. kölcsönrel terhelt alábbi három jószágtest u. m. a 639/1 hrsz. szőlőre 492 kor. a 639/2 hrsz. szőlőre 32 kor., 802 1/a hrsz. 68 kor. 36 fillér, vált-ságtőkével is terhelt szőlőre 252 kor. továbbá a 2970 hrsz. földalatti pincére 10 kor. a sepei

1112 betétben felvett és 205 kor. 84 fill. váltással terhelt A. I. 1—4 sorsz. szőlőből Gyurka József fele részére 657 kor. az alábbi két jószágtestre, melyeket 49 kor. 78 fillér váltás tőke terhel, u. m. 802 1/b hrsz. szőlőre s végr. törv. 156. §-a alapján Gyurka István fele részén és 24 kor. a 49 kor. 78 fill. váltással terhelt szőlőre tehát a 156. § alapján Gyurka István fele részére is 244 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb jelölt ingatlan az 1900. évi december hó 28-án d. e. 10 órakor Sepse községben, a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 25 kor. 20 fill., 1 kor., 65 kor. 70 fill., 2 kor. 40. fill., 24 kor. 40 fill. készpénzben, úgy az 1881. 60. t.-cz. 41. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. igazs. ügy. m. rend. kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, 1900. évi szeptember hó 21-én.

Székács,
kir. albiró.

54953.

II — 1900.

A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Ajánlati hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy a **Baranya-Mágocsi**

dohány nagyáruda

betöltése céljából **1901. évi január hó 20-án d. e. 10 órakor** a pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

A pályázók kötelesek az árlejtés napján d. e. 9 óráig a 300 korona bánatpénzzel és 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlataikat, melyeket az állampolgárságot, erkölcsi magaviseletet, vagyoni állapotot és a nagykorúságát igazoló bizonyítványok csatolandók, — a pécsi pénzügyigazgatóság főnökénél benyújtani.

Részletesebb és bővebb felvilágosítást nyújtanak a kerületbeli pénzügyőri biztosok és szakaszok.

Pécs, 1900. november 1-én.

Dragonescu.

Pécs város és vidéke gazdaasszonyainak

a kellő helyen való takarékosága valódi művészet, állítja

KÖSZL JÁNOSNÉ kereskedő-cég

PÉCSETT, (Irgalmasok utcája 24. sz.) a „fehér kakas“-hoz.

Ezen cég ajánl **igen olcsón**, míg a készlet tart:

1 kg. kávé nyersen 1 frt 12 krért)
1 » » » Ma-
nilla minőség, Cuba
és Ceylon csak — 1 » 36 »
1 kg. gyöngykávé — 1 » 50 »
1 » Cubakávé finom 1 » 60 »
1 » » legfin. 1 » 80 »
1 » Mocca » arabiai 1 » 80 »
1 » Arany Jáva kávé 1 » 80 »
1 » legf. pörkölt » 1 » 50 »

Pécs város és környékének közönsége hogy tudja meg, hogy mily olcsó és jó kávé árul Köszl, ha nem hirdeti?

A szesz és pálinka árának nagy adója dacára, míg a készlet tart, minden versenyen felül, eddig még nem létező árakon ajánl:
1 liter jó rumot — — — — 50 krért.
1 » finom és igen erős, zamatos rumot theához — — — — 90 »
1 palack Tipp-Topp nevű rumot, mely minden versenyen felül áll, 0-35 literes 50 kr, 0-7 literes 1 frt. — Egyedüli elárúsítás a »fehér kakas«-nál.

1 liter legfinomabb jamalkai rum — 2 frt.
Cognac — 0-35 liter 55 kr., 0-7 liter 1 frt.
Thea, finom, 10 deka csak — — 40 kr.
Legfinomabb orosz karaván thea
10 deka — — — — — 80 kr.
Cukor, leipnik—lundenburgi, — 1 kg. 44 kr.
» » » kocka 1 » 46 kr.
Porcukor, saját őrlés 1 kg. — — 48 kr.
Liszt 00, kilója csak — — — 14 kr.

1 kg. padló-lakk, 2 óra alatt tökéletesen szárad, nincs szaga, a legjobb s legszebb áru, csak 80 kr.

Továbbá mindenféle fűszer-áru a legjobb minőségben és a legolcsóbb áron szerezhető itt be.

Szíves pártfogást kér,

teljes tisztelettel

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan elküldetnek.

Köszl Jánosné.

..... Angol
Thea-szalonna,
 husos .....
 ..... Valódi
Debreceni
 ..... szalonna és kalbász
Naponta .....

Bécsujhelyi és Szepességi
tormás kalbász .....
 Prágai, Kassai és Gráci sonkák.
Nagy választéku
 különféle .....
felvágottat
 ajánl .....
Nick A. K. Pécsett,
 (Bazárudvar.)

V. 489. sz.
 végrh. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. törvényszék 1900. évi 8584. számú végzése következtében Dr. Müller János pécsi ügyvéd által képviselt Kronászt Antal pécsi lakos javára Dr. Vörös Nándor bodonyi lakos ellen 174 kor. s jár. erejéig 1900. évi június hó 18-án foganatosított biztosítási végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1600 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor, ló, kocsni nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szentlőrinci kir. járásbíró 1900. évi V. 489. számú végzése folytan 174 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi június hó 2. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 79 kor. 72 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Bodonyban leendő eszközzésére 1900. évi november hó 20-ik napjának déli előtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Szentlőrincen, 1900. évi november hó 4. napján.

Könczey,
 kir. bírósági végrehajtó.

1.000.000
 KORONA
 ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.
 A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetb.:
1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:
1.000,000 korona
 A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutón	600000
1 apr. b	400000
1 ..	200000
2 ..	100000
1 ..	90000
1 ..	80000
1 ..	70000
2 ..	60000
1 ..	40000
3 ..	30000
1 ..	25000
7 ..	20000
3 ..	15000
31 ..	10000
67 ..	5000
3 ..	3000
432 ..	2000
763 ..	1000
1238 ..	500
90 ..	300
81700 ..	200
3900 ..	170
4900 ..	130
50 ..	100
3900 ..	80
2900 ..	40
50.000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének!
Már sokan szerencsések lettek
egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:
 egy nyolcad (1/8) frt — .75 vagyis 1.50 korona
 egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— „
 egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— „
 egy egész (1) „ 6.— „ 12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előleges be-
 küldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. — Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre,

f. é. november hó 15-ig

mely napon a huzás kezdetét veszi,
 kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ

Budapest,

V., Váci-körut 4/a.

Fiókbankházak: **IV., Múzeum-körut 11.**
VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már
 ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körül-
 belül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** főelárusítók Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget } utánvételezni kérem }
 ..... korona összegben } postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím. {
 _____
 _____
 _____